

sygn. akt I C 2776/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Przybylska

Protokolant: sekretarz sądowy Justyna Wieteska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 kwietnia 2014 r. w P.

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko (...) S. A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S. A. z siedzibą w W. na rzecz powoda Z. B. kwotę 82.229,- (osiemdziesięciu dwóch tysięcy dwustu dwudziestu dziewięciu) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 15 września 2010 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2400,- (dwóch tysięcy czterystu) złotych, tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S. A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku kwotę 4.112,-(czterech tysięcy stu dwunastu) złotych tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia, której powód był zwolniony w całości;
4. w pozostałym zakresie pozostawia pozwanego przy poniesionych kosztach.

sygn. akt I C 2776/13

UZASADNIENIE

W dniu 25 marca 2013 roku Z. B. wystąpił do Sądu Rejonowego w Gostyninie o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. kwoty 25.000,-złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 15.09.2010 roku tytułem odszkodowania za zalanie budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych wodami powodziowymi i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

W piśmie z dnia 12 listopada 2013 roku (wpłynęło do sądu w dniu 20 listopada 2013 roku – k. 244-245) pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo do kwoty 82.229,-złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 15 września 2010 roku do dnia zapłaty.

Postanowieniem z 20 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy w Gostyninie stwierdził swą niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Płocku (postanowienie k. 247).

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd ustalił i zważył co następuje.

Z. B. jest właścicielem nieruchomości położonej w T.N., B.gm. G.o powierzchni 7,46 ha (odpis z księgi wieczystej k. 11-12).

W dniu 6 marca 2010 roku powód zawarł z pozwanym (...) S. A. Oddział w W., Filia w P. umowę w ramach obowiązkowego ubezpieczenia rolnego na okres od dnia 8 marca 2010 roku do 7 marca 2011 roku obejmujące:

- budynek mieszkalny – na sumę 70.000,-złoty

- oborę z 1964 roku – na sumę 113.000,-złoty

- stodołę z 1990 roku – na sumę 16.300,-złoty.

z łączną składką w kwocie 120,-złoty, która została opłacona w dniu zawarcia umowy (kopia umowy k. 13).

Powódź jaka nawiedziła Polskę w 2010 roku, doprowadziła w dniu 23 maja 2010 roku do zalania budynków znajdujących się na nieruchomości powoda (bezsporne). Wysoki stan wody utrzymywał się ok. 2 tygodni, po czym przyszła w czerwcu kolejna, wyższa fala niosąc duże ilości błotka Budynek mieszkalny był zalany do wysokości ok. 100 cm, a budynki gospodarcze praktycznie do poziomu dachu. Zniszczeniu uległy tynki, podłogi, wszystkie meble, instalacja elektryczna, piec CO, cała instalacja grzewcza, okna, popękały fundamenty, w pomieszczeniach gospodarczych wrota, drzwi, instalacja elektryczna, tynki, w oborze popękały ściany. Większość pomieszczeń została już wyremontowana. Powód otrzymał z zakładu pracy zapomogę w kwocie ok. 15.000,-złoty (zeznania powoda k.155-156, zeznania świadka W. B. k. 156). Ponadto powód uzyskał z Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w G. zasiłki celowe w łącznej kwocie 77.251,99,-złoty (informacja z (...) zawarta w aktach szkodowych – plik likwidacja szkody).

Pozwany przyjął zgłoszenie szkody w majątku powoda w dniu 23 maja 2010 roku oraz 12 lipca 2010 roku (akta szkodowe – plik likwidacja szkody). Protokół likwidacji szkody został sporządzony w dniu 21 czerwca 2010 roku, natomiast operaty szacunkowe w dniach 6 lipca 2010 roku i 3 września 2010 roku, a w dniu 12 lipca 2010 roku nastąpiła wypłata odszkodowania 15.966,66-złoty, natomiast w dniu 7 września 2010 roku dopłata w kwocie 1066,28,- złoty (akta szkodowe – plik likwidacja szkody).

W piśmie z dnia 13 października 2010 roku pozwany poinformował powoda, iż odszkodowanie za poszczególne budynki wynosi:

- dom mieszkalny – 7.566,52,-zł

- stodoła – 5.435,06,-zł

- obora – 4.031,36,-zł, czyli łącznie 17.032,94,-złote (kopia pisma k. 14). Kwota ta została wypłacona przez ubezpieczyciela (bezsporne).

Z uwagi na fakt, iż w przekonaniu powoda przekazana suma nie pokrywała całości poniesionych strat, Z. B., działając przez swojego pełnomocnika, kierował do pozwanego wezwania do uzupełnienia odszkodowania, w tym w piśmie z dnia 12 października 2011 roku – do wypłaty odszkodowania za szkodę w budynku mieszkalnym w kwocie 81.838,48,-złoty załączając kosztorys oraz ponaglenia (kopie pism, kosztorysu k. 15-21, 98-99, 101-102).

Pozwany w pismach z dnia 16 grudnia 2011 roku i 6 lutego 2012 roku poinformował, iż postępowanie w szkodzie zostało zakończone, a dochodzenie dalszych roszczeń może się odbyć tylko na drodze sądowej (kopie pism k. 100-101).

W przedmiotowej sprawie interweniował ponadto Rzecznik Ubezpieczonych, wskazując, iż pozwany zakład ubezpieczeń odmówił dokonania weryfikacji przedstawionego przez ubezpieczonego kosztorysu, co stanowi działanie niezgodne z obowiązującymi przepisami (kopia pisma rzeczniaka k. 105-109).

Biegły J. K. wyliczył koszty likwidacji szkody powstałej w wyniku powodzi metodą kosztorysowania szczegółowego, na podstawie inwentaryzacji budynków, katalogów nakładów rzeczowych, z zastosowaniem cen i stawek do kosztorysowania średnich w regionie (...) w 2010 roku wskazując wartość brutto na kwoty:

- budynek mieszkalny – 60.842,77,-złoty
- część inwentarska – 29.736,54,-złoty
- stodoła z bud. inwentarskim – 10.320,07,-złoty,

łącznie 100.899,38,-złoty.

Biegły wskazał, iż z uwagi na krótki czas jaki upłynął od daty zawarcia umowy ubezpieczeniowej do daty powstania szkody pominął zużycie budynków w tym okresie. Ponadto w opinii wyliczył również wariantowo koszt likwidacji szkody z uwzględnieniem zużycia budynku od daty ich powstania do dnia szkody na kwotę 87.437,33,-złoty brutto (opinia k. 166-213).

Ustosunkowując się do zarzutów stron do opinii biegły wyjaśnił, iż z uwagi na trwający ok. 3 tygodnie okres utrzymywania się wody w budynkach, oraz względy techniczne, przyjęcie skucia tynków do wysokości 100 cm powyżej poziomu wody powodziowej było uzasadnione i konieczne. Biegły uznał natomiast zarzuty pozwanego co do wyliczeń dotyczących gładzi gipsowych, podając, iż wyliczona wartość powinna zostać pomniejszona o kwotę 1529,91,-złoty netto. Biegły wskazał na, kwestionowaną przez pozwanego, konieczność przygotowania i malowania starych, nie wymienionych tynków, wskazał ponadto, iż podesty wejściowe do budynku mieszkalnego zostały wybudowane po powodzi, gdyż stare były spękane po powodzi, a ponadto zachodziła konieczność wykonania nowych, których część stanowiła zabezpieczenie budynku przed awarią, gdyż ściana wschodnia uległa pęknięciu, powstała wyrwa zagrażająca bezpieczeństwu budynku. W zakresie naprawy posadzki w stodole, biegły wyjaśnił, iż zakres jej uszkodzeń wykluczał możliwość naprawy, a zatem przyjęta przez biegłego w opinii technologia jest prawidłowa. J. K. wskazał ponadto, iż wyliczenia kosztów osuszania dokonał na podstawie Katalogu Nakładów Rzeczowych 9-21. Biegły podał ponadto, iż amortyzacja jest kategorią ekonomiczną, nie mającą zastosowania do wyliczania kosztów likwidacji szkód (opinia uzupełniająca k. 232-233).

Powyższy stan faktyczny, który był w zasadzie bezsporny pomiędzy stronami Sąd ustalił w oparciu o okoliczności przyznane przez strony, przedłożone dokumenty oraz zeznania świadka W. B. (k. 156) i zeznania powoda (k. 155-156, 276). Dowody te tworzą zwartą, logiczną całość, wzajemnie się uzupełniając. Zeznania powoda i świadka Sąd uznał za wiarygodne, mimo pewnych rozbieżności w zakresie podawanych kwot otrzymanych przez rodzinę powoda po powodzi, ale okoliczność ta jako nie mająca istotnego znaczenia dla treści rozstrzygnięcia, nie podważała wiarygodności zeznań świadka i powoda, wynikała bowiem zapewne z zapomnienia i faktu, iż wypłaty następowały w różnych terminach, nie była to jednorazowa suma, która łatwiej zapadłaby w pamięci.

Sąd uwzględnił, wydając rozstrzygnięcie w sprawie, opinię biegłego J. K. (opinia biegłego k. 166-213, opinia uzupełniająca k.232-233), która została sporządzona przez osobą o wysokich kwalifikacjach i wieloletnim doświadczeniu w dziedzinie budownictwa, po dokonaniu oględzin, wnikliwej analizie materiału dowodowego i poparta szczegółowymi wyliczeniami z wyjaśnieniem przyjętej metodyki. Na marginesie tylko należy wskazać, iż przedmiotowa opinia jest znacznie bardziej czytelna i profesjonalna, niż operat szacunkowy znajdujący się w aktach szkodowych.

Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego uznał roszczenia powoda częściowo, przyjmując w swoich ustaleniach wartość szkody na kwotę 17.032,94,-złoty. Przedmiotem rozważań Sądu było zatem ustalenie rzeczywistej szkody

i wysokości należnego powodowi odszkodowania w świetle łączącej strony umowy obowiązkowego ubezpieczenia rolnego z dnia 6 marca 2010 roku.

Zgodnie z art. 805 § 1 kc umowa ubezpieczenia jest to umowa odpłatna, dwustronnie zobowiązująca i losowa, przy czym ubezpieczający zobowiązuje się opłacić składkę w zamian za ochronę ubezpieczeniową, a zakład realizuje, w przypadku zajścia przewidzianego w umowie zdarzenia losowego, świadczenie w celu zwolnienia się ze zobowiązania.

Do umowy stron mają zastosowanie w szczególności przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (t. j. Dz. U. 2013.392 z późn. zm. – zwaną dalej u.u.o.). Jak stanowi art. 67 ust. 1 u.u.o., z tytułu ubezpieczenia budynków rolniczych przysługuje odszkodowanie za szkody powstałe w budynkach na skutek zdarzeń losowych w postaci: ognia, huraganu, powodzi, podtopienia, deszczu nawalnego, gradu, opadów śniegu, uderzenia pioruna, eksplozji, obsunięcia się ziemi, tąpnięcia, lawiny lub upadku statku powietrznego. Artykuł 68 u.u.o. natomiast reguluje zasady odnoszące się do ustalania wysokości szkody, z uwzględnieniem podstaw wynikających z zasad prawa cywilnego (art. 22 w/w ustawy), zgodnie z którymi naprawienie szkody ma doprowadzić do przywrócenia stanu poprzedniego. W niniejszej sprawie oznacza to, iż koszt odszkodowania to koszt przywrócenia zabudowań powoda do stanu sprzed powodzi.

Ustalenie wysokości szkody zgodnie z art. 68 u.u.o. ustawy następuje:

- na podstawie cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń, w przypadku niepodejmowania odbudowy, naprawy lub remontu budynku;

- na przedstawionym kosztorysie, który musi odzwierciedlać koszty związane z odbudową lub remontem, określone zgodnie z obowiązującymi w budownictwie zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych. Kosztorys ma zostać sporządzony przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, materiałów i wyposażenia z uwzględnieniem takich samych materiałów, a w przypadku, gdy zasady sztuki budowlanej bądź przepisy prawa budowlanego uniemożliwiają zrekonstruowanie budynku w taki sam sposób winno się brać pod uwagę koszty materiałów, które w praktyce są najczęściej stosowane jako materiał zastępujący niestosowany lub niezalecany budulec. Z. B. wykonał remont uszkodzonych budynków, a nadto przedstawił kosztorys, jednakże pozwany poza określeniem kwot przyznanych na naprawę budynków powoda, nie wskazał szczegółowo sposobu wyliczenia oraz przyczyn zakwestionowania przedłożonego kosztorysu.

Z uwagi na powyższe oraz uwzględniając sporządzoną przez biegłego opinię, z uwzględnieniem kwoty wynikającej z opinii uzupełniającej o jaką należało pomniejszyć koszty likwidacji tj. 1529,91,-złoty netto, 1637,-złoty brutto. W niniejszej sprawie nie było podstaw do uwzględnienia faktycznego zużycia budynku od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności zakładu do dnia powstania szkody (art. 68 ust. 1 pkt 2 in fine u.u.o.) z uwagi na krótki czas od daty zawarcia umowy do dnia powstania szkody. Ponadto należy wskazać, iż stopień zużycia budynków został uwzględniony przez pozwanego przy ustalaniu zakresu odpowiedzialności, wg własnych kryteriów, bez określenia przyjętych wskaźników.

Sąd przyjął ustalając wysokość odszkodowania koszty likwidacji szkody nie uwzględniając wskaźnika zużycia budynków, albowiem w celu odtworzenia stanu budynku, jaki miał miejsce przed zaistnieniem szkody, powód musi ponieść nakłady pełnowartościowe, nie dokonuje się bowiem remontów ze zużytych materiałów, a usługi są realizowane wg aktualnych stawek. W ocenie sądu, podstawą ustalenia odszkodowania winna być suma jaką poszkodowany musi wydatkować dla przywrócenia stanu poprzedniego.

Zadaniem sądu kwota należnego odszkodowania to suma 99.262,38,-złoty (100.899,38 – 1637), pomniejszona o wypłaconą sumę 17.032,94,-złoty, tj. **kwota 82.229,44-złoty**.

Z uwagi na powyższe należy uznać powództwo za zasadne, albowiem pozwany wypłacił powodowi tylko niewielką część wartości szkody, a zatem szkoda nie została w całości naprawiona.

Sąd zasądził odsetki zgodnie z roszczeniem powoda tj. od dnia 15 września roku, przyjmując jako podstawę art. 817 § 1 kc i art. 14 ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, albowiem strona pozwana nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających przyjęcie terminu z ust. 2 art. 14 ustawy, a z akt szkodowych wynika, iż już lipcu 2010 roku pozwany poczynił pierwsze ustalenia w przedmiotowej sprawie pozwalające zakładowi ubezpieczeń na rozpatrzenie wniosku powoda, a kolejny, uzupełniający operat szacunkowy sporządzony był w dniu 3 września 2010 roku, zaś wypłata odszkodowania nastąpiła w dniu 12 lipca 2010 roku, a dopłata w dniu 7 września 2010 roku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc.